

*Personalities and Events in Education and Science
Личности и събития в образованието и в науката*

НА МНОГАЯ ЛЕТА!

Проф. д-р Владимир Атанасов на 60 години

Огняна Георгиева-Тенева

Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“

Ангел Петров

Софийски университет „Св. Климент Охридски“

Читателите на „Български език и литература“ добре познават личността и дейността на Владимир Атанасов, неговото участие в процесите на съвременното образование, на филологическата наука и на методиката. Нека днес да поздравим рожденика от страниците на списанието, на което той бе главен редактор в период на голяма обществена динамика, напрежение и съществени промени в средното училище (1999 – 2011) – когато самото оцеляване на културната периодика у нас бе проблематично, а удържането на специфичния профил и популярността сред аудиторията – истинско изпитание. Библиотечната справка доказва: „Български език и литература“ е единственото филологическо издание у нас, което през годините на своето съществуване – от 1958-а до днес – излиза без аномалии в ритъма и в обема си; то е и единственото методическо списание, ангажирано пряко с професионалната компетентност на учителите по български език и литература.

Несъмнени са заслугите на Владимир Атанасов за утвърждаването на „Български език и литература“ като източник на лингвистично, литературоведско и методическо знание, като място за обмяна на практически опит. И нещо особено важно за годините на т. нар. „преход“, през част от който Владимир Атанасов бе главен редактор – списанието се отвори за дискусии, а това разчупи обичайната филологическо-методическа съдържателна рамка и създаде пространство за непредубедени обсъждания и полемики по повод на учебни програми, изпитни формати, учебници, т.е. списанието конституира среда на неформалното професионално общуване, на критическата свобода и креативността – измерения колкото на хуманистичното образование, толкова

и на демократичната гражданственост. Отворено бе и място за повече преводни материали. Издаваха се тематични броеве, които представяха автори и явления от областта на филологията и методиката.

Всяко празнично отбелязване на кръгла годишнина се стреми да обхване резултатите от безброй работни делници. В спектъра на зримото, на документално наличното стоят многобройните статии, студии, монографии, учебници, помагала на Владимир Атанасов, подпечатали професионалния му статус на методик и изследовател на литературното образование; на тълкувател на Вапцаровата поезия, на интерпретатор на български художествени текстове от Ботев до днес, както и на произведения от западноевропейската класика; на познавач на техниките на писане в средното училище; на историограф и анализатор на българската методика на литературното образование... Впрочем нека тук се насочим не към педантично изчерпване на проблематиката, която разработва Владимир Атанасов, а към някои от най-важните оценки за изследователската му дейност, направени от авторитетни наши учени и огласени в публичното пространство:

„Владимир Атанасов е известно име както в сферата на литературното образование, така и в сферата на литературната история и критика, публицистиката и европеистиката. Той има авторитетни изяви в тези четири научни области, които го утвърждават като учен с богата ерудиция и разнообразни научни разработки, като изследовател с оригинални идеи и модерно виждане...“ (проф. д.п.н. Мария Герджикова);

„Публикациите откриват функционалната методология, ясните, непротиворечиви, съвременни теоретични позиции на автора... Те представят изследовател и преподавател с творческа нагласа, с чувствителност за случващото се в литературата, в методиката, в учебния процес; със способност да аргументира убедително както интерпретациите си (на текстове, на връзки в/между литературни факти и явления), така и методическите си идеи“ (проф. д.п.н. Румяна Йовева);

„Владимир Атанасов отдавна е утвърден като изследовател на българското класическо литературно наследство с мощни историографски визии и с внимателни и проникващо-разбиращи анализи на символните полета от творчеството на основните автори на българския лирически канон“ (проф. д-р Михаил Неделчев);

„За преподавателската дейност на Владимир Атанасов красноречиво говори броят на студентите в университетската аудитория – лекциите му се радват на „сериозен и неизменен интерес“ (проф. д.п.н. Адриана Дамянова).

Ръководител на проекти, член на Управителния съвет на Дружеството на филолозите българи, на Сдружението на българските писатели, на Академическия съвет на Софийския университет, министър на образованието и науката, посланик в Словения – това са други аспекти от мащабните учас-

тия на Владимир Атанасов в обществения живот. Усилията му са насочени към осъществяване на идеята за модернизиране и повишаване качеството на българското образование. В тази перспектива стоят още: приключването на преговорите за присъединяване към Европейския съюз по глави „Наука и изследвания“ и „Образование и обучение“; осигуряване включването на България в VI Рамкова програма за научни изследвания; иниципирането на проект на Закон за насърчаване на научните изследвания; правно-административно-то хармонизиране на българската образователна традиция с образователните критерии на страните от Европейския съюз; откриването на дебат за въвеждане на кредитната система по критериите на Болоня; откриването на дебат за въвеждане на държавен зрелостен изпит в края на средната и преди висшата степен на образование; предлагането да се обяви Европейска година за демократично гражданство чрез образование.

В очертаната многопосочност има нещо повтарящо се, осезаемо и характерологично: отнемването на установени граници и поемането на риск, което винаги предизвиква нови аналитични вглеждания, провокира публични обсъждания, благоприятства генерирането на идеи, движението и промяната.

Честит юбилей и за много години!

✉ **Dr. Ogniana Georgieva-Teneva, Assos. Prof.**
St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Turnovo -
Branch Vratsa
3000 Vratza, Bulgaria
E-mail: ogniana_georgieva@abv.bg

✉ **Prof. Dr. Angel Petrov**
Sofia University
15, Tsar Osvoboditel Blvd
1504 Sofia, Bulgaria
E-mail: angel1806@abv.bg